

İSA -ALEYHİSSELÂM-'IN YARATILIŞI

كيفية خلق عيسى عليه السلام

[Language Turkish] [اللغة التركية]

Muhammed b. Salih el-Muneccid

محمد صالح المنجد

Terceme edenler : Muhammed Şahin

ترجمه: محمد بن مسلم شاهين

Tetkik edenler: Ümmü Nebil

راجعه: أم نبيل

Rabva Senti islami Davet Bürosu

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1428 - 2007

İSA -ALEYHİSSELÂM-'IN YARATILIŞI NASIL GERÇEKLEŞMİŞTİR?

Hamd, yalnızca Allah'adır.

1. Allah Teâlâ, Cebrail -aleyhisselâm-'a, Meryem -aleyhisselâm-'ın yakasına üflemesini emretmiş, Cebrail -aleyhisselâm- da bunu derhal yerine getirmiş ve Cebrail -aleyhisselâm-'ın üfürüğü -Allah'ın izniyle- Meryem -aleyhisselâm-'ın fercinden rahmine girmiş ve Allah Teâlâ'nın yarattığı bir ruh haline gelmiştir.

Nitekim Allah -azze ve celle-, İsa -aleyhisselâm-'ın yaratılışının başlangıcını şöyle açıklamıştır:

*"(Ey Muhammed!) İffetini (zinâdan) korumuş olan (İmrân kızı) Meryem'i de an! Biz, ona ruhumuzdan üfledik; kendisini ve oğlunu, (Allah'ın kudretini gösteren bir alâmet ve) âlemler için (kıyâmet gününe kadar) bir ibret kıldık."*¹

Allah Teâlâ, daha sonra Cebrail -aleyhisselâm-'ın üfürüğünün Meryem'in fercine ulaştığını açıklayarak şöyle buyurmuştur:

*"İffetini (zinâdan) korumuş olan İmrân kızı Meryem'i de (Allah îmân edenlere örnek gösterdi). Biz, ona ruhumuzdan üfledik. O, Rabbinin sözlerini ve kitaplarını tasdik etti. O, (Rabbine) gönülden itaat edenlerden idi."*²

Meryem -aleyhisselâm-'ın fercine üfleyenin, Allah Teâlâ'nın emri olmadan hiçbir şey yapmayan Cebrail -aleyhisselâm- olduğuna Allah Teâlâ'nın şu sözü delâlet etmiştir:

*"(Cebrail, Meryem'e:) Ben, sana (günahlardan arınmış) tertemiz bir erkek çocuk bağışlamam için Rabbinin (sana gönderdiği) bir elçisiyim, dedi."*³

2. Bazı müfessirlerden hamilelik süresinin, birkaç dakika içinde olduğu şeklinde bazı görüşler gelmiştir. Fakat bu görüş, açık değildir, Kur'an ve sünnetten buna delâlet eden hiçbir delil de yoktur. Şayet hamilelik süresi böyle olsaydı, hamileliğin kendisinde açık bir delil ve alâmet olurdu. Yine, Meryem'in hamilelik süresi, kadınların hamilelik süresi gibi normal bir süre içerisinde olmasaydı, kavmi onu zina ile suçlamazdı.

Nitekim Allah Teâlâ bu olayı bize şöyle haber vermektedir:

*"Nihâyet (Meryem) onu (kucağında) taşıyarak kavmine getirdi. (Kavmi onu bu halde görünce ona) dediler ki: Ey Meryem! Hakikaten sen, çok kötü bir iş yaptın."*⁴

Bu konunun açıklanması için müfessirlerden iki değerli âlimin görüşünü aktarmak istiyorum. Bunlardan birisi asırlar önce yaşamış olan müfessirlerden İbn-i Kesir, diğeri ise günümüz müfessirlerinden Şenkîti'dir -Allah her ikisine de rahmet etsin-.

3. İmam İbn-i Kesir -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

¹ Enbiyâ Suresi: 91

² Tahrim Suresi: 12

³ Meryem Suresi: 19

⁴ Meryem Suresi: 27

"Müfessirler, İsa -aleyhis-selâm-'ın annesinin hamilelik süresinin ne kadar olduğu konusunda görüş ayrılığına varmışlardır. Âlimlerin çoğunluğunun meşhur görüşüne göre, Meryem -aleyhasselâm- İsa -aleyhisselâm-'ı karnında dokuz ay taşımıştır.

İbn-i Cüreyc demiştir ki:Muğire b. Utbe b. Abdullah es-Sekafi, Abdullah b. Abbas'tan şunu işittiğini haber vermiştir:İbn-i Abbas'a Meryem'in hamilelik süresi hakkında sorulduğu zaman şöyle demiştir: Meryem'in hamile kalıp İsa'yı doğurması, bir anlık zamandan başka bir şey değildir.'

Bu, çok garip bir görüştür.Bu görüş, sanki Allah Teâlâ'nın şu sözünden alınmış gibidir:

"(Cebrail -aleyhisselâm- gömleğinin yakasından üfledikten ve üfürüğü onun rahmine ulaştıktan sonra) Meryem ona (İsa'ya) hâmile kaldı. Bunun üzerine onunla (karnındaki çocukla insanlardan) uzak bir yere çekildi.Doğum sancısı, onu bir hurma ağacına sığındırdı. Keşke ben, bundan (bu günden) önce ölseydim de unutulup gitseydim, dedi."⁵

Yukarıdaki iki âyetteki 'fâ'; peşinden gelmek ve takip etmek anlamına gelen tâkibiye fâ'sı olmakla birlikte her şey, bulunduğu hale göredir.

Bunun örneği Allah Teâlâ'nın şu sözü gibidir:

"Andolsun ki biz insanı (Âdem'i), çamurun özünden (yeryüzünün hepsinden alınmış çamurdan) yarattık. Sonra onu sağlam bir kalış yerinde (rahimde) nutfе (sperm) haline getirdik.Sonra nutfeyi alaka (asılı bir hücre kümesine) çevirdik.Ardından alakayı çiğnenmiş bir et parçası haline getirdik.Ardından o yumuşak et parçasından kemikleri yarattık. Ardından o kemikleri etle (deriyle) kapladık.Sonra (ona ruh üflemeyle) onu bambaşka bir varlık haline getirdik. Her şeyi en güzel bir şekilde yaratan Allah'ın hayır ve bereketi pek çoktur."⁶

Yukarıdaki âyetlerde geçen tâkibiye fâ'sı, bulunduğu hal ve duruma göredir.

Buhârî ve Müslim'in sahihlerinde⁷ sâbit olduğuna göre, insanın yaratılışı sırasındaki iki hal arasındaki süre ise, kırk gündür.

Allah Teâlâ'nın şu sözü de yukarıdaki âyetler gibidir:

"(Ey Muhammed!) Görmedin mi? Allah gökten yağmur indirdi de ardından bu sayede yeryüzü yemyeşil oluyor.Şüphesiz ki Allah, (kullarına karşı) çok lütufkâr ve (onların yararına olan her şeyden) haberdârdır."⁸

Yukarıdaki zikredilenlerden de anlaşılacağı üzere, meşhur olan görüş -ki Allah Teâlâ her şeye gücü yetendir-; Meryem -aleyhasselâm-, kadınların çocuklarına hâmile kaldıkları gibi, dokuz ay hâmile kalmış olmasındır.

⁵ Meryem Süresi: 22-23

⁶ Mü'minün Süresi: 12-14

⁷ Buhârî, hadis no: 3208, Müslim, hadis no: 2643

⁸ Hac Süresi: 63

Meryem -aleyhasselâm-, kavminin kendisini zinâ ile itham edeceklerini hissedince, onları görmemek ve onların da kendisini görmemeleri için onlardan uzak bir yere çekilmiş ve insanlardan gizlenmişti." ⁹

Değerli âlim Şenkîti de -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Meryem'in, İsa'yı doğurmadan önceki hâmilelik süresi hakkındaki İslâm âlimlerinin görüşlerini, bu konuda hiçbir delil olmadığından dolayı zikretmedik. Bu konuda apaçık olan, başlangıcı hârikulâde bir durum olmakla birlikte, Meryem'in, diğer kadınların hâmilelik süresi gibi, dokuz ay hâmile kalmış olmasıdır. Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir." ¹⁰

4. Bazı câhiller, Allah Teâlâ'nın:

"Onu (Âdem'in yaratılışını) tamamlayıp ruhumdan ona üflediğim zaman ona hemen secdeye¹¹ kapanın!"¹²

Sözü ile, İsa -aleyhisselâm-'ın da, Allah Teâlâ'nın ruhundan bir parça olduğuna delil teşkil ettiğini söylemişlerdir.

Nitekim İmam İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- onların bu görüşlerinin sapıklığını şöyle açıklamıştır:

"Onların Allah Teâlâ'nın:

"Ruhumdan ona üflediğim zaman"

Sözüyü ruh kelimesini, Allah Subhânehu ve Teâlâ'ya izâfe etmelerine gelince, bilinmesi gerekir ki Allah Subhânehu ve Teâlâ'ya izâfe iki türdür:

Birincisi: İlim, kudret, kelâm, sem' (işitmek), basar (görmek) gibi sıfatlar, mevsufa izâfe edilmeden kendi başlarına müstakil olarak kullanılmazlar. Dolayısıyla bu sıfatlar, mevsufa (Allah Teâlâ'ya) izâfe edilmiştir. Bu sebeple ilim, kelâm, kudret, hayat sıfatları, Allah Teâlâ'nın mahluk olmayan sıfatlarıdır. Aynı şekilde vech (yüz) ve el sıfatı da böyledir.

İkincisi: Beyt (ev), nâka (deve), abd (kul), rasûl (elçi) ve ruh gibi, Allah Teâlâ'nın zâtından olmayan şeylerin O'na izâfesi, mahlukun (yaratılmışın) hâlıkına (yaratana) izâfesidir. Fakat bu izâfe, izâfe edilen yaratılmışa (mahluka), onu başkasından ayırt eden hususiyet ve şeref kazandırır. Örneğin: Evlerin hepsi Allah Teâlâ'nın mülkü olmasına rağmen, Kâbe'ye Beytullah (Allah'ın evi) denilmesi gibi.

Aynı şekilde, develerin hepsi Allah Teâlâ'nın mülkü ve yarattığı varlıklar olmasına rağmen, Salih -aleyhisselâm-'a mucize olarak verdiği deveye, Nâkatullah (Allah'ın devesi) denilmesi gibi. Fakat bu izâfe, Allah Teâlâ'nın o mahluku sevmesini, ona ikramda bulunmasını

⁹ İbn-i Kesir Tefsiri, cilt: 3, sayfa: 122

¹⁰ Edvâ'u'l-Beyân Tefsiri, cilt: 4, sayfa: 264

¹¹ Edvâ'u'l-Beyân Tefsiri, cilt: 4, sayfa: 264

¹² Sâd Süresi: 72

Bu secde, saygı göstermek ve ikramda bulunmak içindir. Yoksa ibâdet etmek veya tâzim göstermek için değildir. Çünkü secde etmek ibâdettir. İbâdet de yalnızca Allah Teâlâ'ya yapılır. Nitekim Allah Teâlâ, saygı göstermek amacıyla da olsa kendisinden başkasına secde etmeyi İslâm şeriatında haram kılmıştır.

ve onu şereflendirmesini gerektiren uluhiyetine izâfedir. Bu izâfe, Allah Teâlâ'nın yaratmasını ve var etmesini gerektiren rubûbiyetine izâfe edilen umumî izâfe değildir. Dolayısıyla umumî izâfe, var etmeyi gerektirir, hususî izâfe ise, seçme ve tercihi gerektirir. Çünkü Allah Teâlâ dilediğini yaratır, yarattıklarından dilediğini seçer.

"Rabbin dilediğini yaratır ve (yarattıklarından dilediğini) seçer. Onların (müşriklerin) ise, seçme hakkı yoktur. Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir ve çok yücedir."¹³

Ruh kelimesinin Allah Teâlâ'ya izâfe edilmesi, hususî izâfedendir. Ne umumî izâfeden, ne de sıfatların izâfesi bâbındandır. Bundan dolayı bunu iyice düşünürsen, insanlardan pek çok kimsenin düştüğü sapıklıklara düşmekten seni kurtaracaktır."¹⁴

Kısacası, İsa -aleyhisselâm-'ın 'Ruhullah' diye vasfedilmesi, onu şereflendirme ve ona ikramda bulunma bâbındandır. Bu izâfe (ruh kelimesinin Allah lafzına izâfesi), Allah Teâlâ'ya sıfat izâfe etmek değildir. Örneğin 'Yedullah' (Allah'ın eli) ve 'Vechullah' (Allah'ın yüzü) gibi değildir. Ruh kelimesinin Allah lafzına izâfesi, yaratılanın (mahlukun), yaratana (hâlıkına) başka bir şey değildir. Örneğin Kâbe'nin Beytullah diye vasfedilmesi gibi.

Yine, Allah Teâlâ'nın, peygamberi Salih -aleyhisselâm-'a mucize olarak verdiği devenin 'Nâkatullah' (Allah'ın devesi) diye vasfedilmesi gibi.

Yine en iyisini Allah Teâlâ bilir.

¹³ Sâd Sûresi: 72

Bu secde, saygı göstermek ve ikramda bulunmak içindir. Yoksa ibâdet etmek veya tâzim göstermek için değildir. Çünkü secde etmek ibâdettir. İbâdet de yalnızca Allah Teâlâ'ya yapılır. Nitekim Allah Teâlâ, saygı göstermek amacıyla da olsa kendisinden başkasına secde etmeyi İslâm şeriatında haram kılmıştır.

¹⁴ Bknz: İbn-i Kayyim'in, 'Ruh' adlı eseri, sayfa: 154-155